

WYSŁUCHANIE ODWRÓCONE

Sprawiedliwa Transformacja i przyszłość Wielkopolski i Województwa Wielkopolskiego

Zakres prezentacji

- **Finansowanie**
- **Efektywność wydatkowania środków**
- **Kapitał ludzki**
- **Kapitał społeczny**
- **Kluczowe postulaty do samorządów lokalnych**

Jak najszybsze uruchomienie środków unijnych	5 grudnia 2022 r. zatwierdzenie przez KE programu FEW 2021+ oraz TPSTWW Ogłoszenie pierwszych naborów wniosków – przełom I/II kwartału 2023 r.
Sprawiedliwa Transformacja, jeżeli ma być sprawiedliwa, nie może pomijać samorządów (...) jeżeli przepisy prawa będą wyłączać gminy z możliwości bycia beneficjentem środków FST, to transformacja nie będzie sprawiedliwa	Art. 8 Rozporządzenia PE I Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji Zakres TPSTWW
Alternatywne źródła finansowania działań wskazanych w SRWW i TPSTWW	<u>SRWW</u> Rozdział VII.2. System Finansowania <u>TPSTWW</u> Kierunki wydatkowania środków z 3 filarów MST, tj.: Filar 1 – Fundusz Sprawiedliwej Transformacji Filar 2 – Program Invest EU (dla sektora prywatnego) Filar 3 – Instrument na rzecz sektora publicznego

Potrzebujemy pieniędzy (FST), aby we współpracy z Wodami Polskimi przeprowadzić proces naprawy stosunków wodnych w Wielkopolsce Wschodniej

SRWW

Przedsięwzięcie priorytetowe 5. Woda dla Wielkopolski Wschodniej

Apel do przedstawicieli władz krajowych o zapewnienie środków na zahamowanie i odwrócenie postępującej degradacji środowiska w Wielkopolsce Wschodniej, ponieważ środki z funduszu Sprawiedliwej Transformacji nie wystarczą

TPSTWW

Projekt strategiczny przewidziany do wsparcia ze środków FST „Zwiększenie retencji i odbudowa zasobów wodnych terenów pogórnicznych na obszarze Wielkopolski Wschodniej” (PGW Wody Polskie)

Informacja na temat dodatkowego źródła finansowania, tj. Funduszu Modernizacyjnego

Więcej informacji na stronie:

<https://www.gov.pl/web/funduszmodernizacyjny>

Informacja na temat dodatkowego źródła finansowania, tj. instrumentu ELENA

Więcej informacji na stronie:

<https://www.eib.org/en/products/advisory-services/elena/index.htm>

Wsparcie techniczne związane z pozyskiwaniem środków – aby zwiększyć wydatkowanie środków unijnych i aby te środki były dobrze wydatkowane. Na projekty, które będą wspierały lokalną gospodarkę, dawały dobrej jakości miejsca pracy i wspierały dojście do neutralności klimatycznej

Przygotowanie społeczności lokalnej do tego, aby mieć szansę na absorpcję nie tylko środków unijnych, ale też np. funduszy norweskich

Potrzeba pomoc w zakresie osiągnięcia neutralności klimatycznej, poprzez np. zapewnienie wyspecjalizowanej kadry, wiedzy, punktu konsultacyjnego/doradczego

Musimy komunikować te zmiany młodym osobom, pokazywać im, że jest pewna perspektywa rozwoju Wielkopolski Wschodniej

Projekt LIFE AFTER COAL PL – Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie pełniąca rolę Instytucji Pośredniczącej dla FST w ramach Programu FEW 2021+

Pomoc techniczna TARGET – więcej informacji na stronie: https://energy.ec.europa.eu/topics/oil-gas-and-coal/eu-coal-regions/target-technical-assistance_en

Pomoc techniczna START – więcej informacji na stronie: https://energy.ec.europa.eu/topics/oil-gas-and-coal/eu-coal-regions/secretariat-technical-assistance-regions-transition-start_en

UWAGA: Wypełnione wnioski będą przyjmowane do 16 grudnia 2022 r.

PRACOWNICY DOTKNIĘCI TRANSFORMACJĄ

- **Potrzebne wsparcie, aby pomóc pracownikom ZE PAK przejść transformację**
- **Stworzenie jednego kompleksowego projektu**
- **Projekt pozakonkursowy „Podnoszenie i zmiana kwalifikacji oraz aktywizacja zawodowa pracowników GK ZE PAK, zorientowana na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy”**
- **Partycypacja społeczna w ramach prac nad projektem pracowniczym**
- **Zapewnienie przeniesienia ludzi do nowych miejsc pracy bez konieczności zasilania przez nich rejestru bezrobotnych**
- **Indywidualne podejście do pracownika**
- **Uwzględnienie byłych pracowników ZE PAK, którzy stracili pracę od 2018 r.**
- **Spółdzielcza transformacja (tworzenie spółdzielni rozwojowych)**
- **Wybór ścieżki nowego zatrudnienia – u nowego pracodawcy lub samozatrudnienie**
- **Możliwość tworzenia nowych miejsc pracy – miejsca pracy za miejsca pracy**
- **Proste mechanizmy wsparcia finansowego dla tworzonych nowych miejsc pracy**
- **Kiedy i jakie pieniądze zostaną przeznaczone na projekt pracowniczy**
- **FST nie powinien kierować się regulacjami dla EFS czy EFRR**

SRWW

Działanie „Wsparcie osób negatywnie dotkniętych transformacją energetyczną”

Przedsięwzięcie Priorytetowe 2.
„Nowe miejsca pracy w subregionie”

TPSTWW

Projekt strategiczny przewidziany do wsparcia ze środków FST (WUP Poznań)

Raport: Spółdzielcza Transformacja

<https://www.hub.coop/>
<https://arrtransformacja.org.pl/publikacje/>

Chodzi o to, żeby ci ludzie dostali godną, dobrze płatną pracę w nowoczesnych przedsiębiorstwach. Sprawiedliwa Transformacja powinna doprowadzić do transformacji/budowania nowych zakładów, być może właśnie na bazie osób, które są dobrze wykształcone w kopalni

TPSTWW

Wsparcie inwestycji w MŚP w zakresie dostosowywania do zmieniających się warunków rynkowych i technologicznych oraz tworzenia nowych miejsc pracy

3 inwestycje dużych przedsiębiorstw: ZE PAK oraz Sun Garden

Jeśli nie będzie pracy, to powolutku będziemy zmierzali do czegoś takiego, jak wykluczenie społeczne. To będzie budziło wiele patologii, bezrobocie będzie przechodziło na dzieci, na innych członków rodziny

SRWW

Kierunek Interwencji „Wyrównywanie szans wykluczonych i zagrożonych grup społecznych”

TPSTWW

Działania w obszarze włączenia społecznego osób dotkniętych transformacją w kierunku neutralności klimatycznej

Projekt strategiczny „Wsparcie zmiany społecznej w Wielkopolsce Wschodniej” (ROPS w Poznaniu)

OSOBY MŁODE

- **Objęcie wsparciem wszystkich osób młodych, uczących się i studiujących, młodzieży tzw. niezatrudnionej, niepozostającej w systemie edukacji i szkoleń**
- **Dobra oferta edukacyjna, kształcenia zawodowego i wyższego dostosowana do potrzeb lokalnego rynku pracy**
- **Lepsza oferta kulturalna**
- **Reorganizacja oferty ANS w Koninie**
- **Programy stażowe dla uczniów i uczennic szkół średnich**
- **Budowanie przywiązania młodej osoby do regionu, aby chciała tutaj wrócić (komunikowanie o tożsamości regionu)**

SRWW

- **Rozwój subregionu przyjaznego młodym i odpowiadającego na ich potrzeby**
- **Aktywizacja osób młodych**
- **Strategia rozwoju kształcenia zawodowego w Wielkopolsce Wschodniej (CWRKDiZ w Koninie)**

TPSTWW

- **Wsparcie kształcenia zawodowego**
- **Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego**
- **Rozwój przedsiębiorczości młodzieży szkolnej**
- **Rozwój szkolnictwa wyższego dostosowanego do potrzeb specjalizacji subregionu**

Projekt strategiczny „Rozwój studiów o profilu praktycznym i form kształcenia ustawicznego dostosowanych do potrzeb Wielkopolski Wschodniej” (ANS w Koninie)

Kultura – brak możliwości wsparcia z FST

Ogromna potrzeba uzbrajania na potrzeby mieszkaniowe w wodociągi, kanalizacje, oświetlenia uliczne, a także budowę dróg (na tworzenie osiedli mieszkaniowych obecnie jest największe zapotrzebowanie)

SRWW

- Rozwój nowoczesnych systemów infrastruktury technicznej
- Stosowanie idei kompleksowego projektowania nowej zabudowy mieszkaniowej odpowiadającej na wyzwania społeczne
- Projektowanie i tworzenie liniowych przestrzeni publicznych w postaci ciągów komunikacyjnych w strefach zabudowy miejskiej i wiejskiej ukierunkowanych na ekologiczne formy mobilności

TPSTWW

Brak możliwości wsparcia z FST

Jakość życia kluczowa w celu przeciwdziałania depopulacji i migracji do innych ośrodków miejskich – jakość życia o wysokich usługach społecznych, żłobkach, przedszkolach, usługach rehabilitacyjnych, opiekuńczych, wytnieniowych. Takich, które są w stanie dostarczyć podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne, organizacje pozarządowe.

Przyrost mieszkańców to zwiększone potrzeby społeczne, sportowe i rekreacyjne, czyli konieczność tworzenia żłobków, przedszkoli, placów zabaw itp.

Niewystarczające zasoby lokalowe dla osób doświadczających różnych kryzysów

SRWW

- Wzrost dostępności punktów i placówek opiekuńczo-wychowawczych (przedszkola, żłobki)
- Poprawa jakości i dostępności do dostosowanej do potrzeb mieszkańców infrastruktury społecznej
- Kształtowanie i utrzymanie obszarowych przestrzeni w postaci terenów zieleni i terenów rekreacji oraz wypoczynku w strefach zabudowy miejskiej i wiejskiej

TPSTWW

- Zwiększenie dostępu do usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz poprawę dostępu do edukacji przedszkolnej
- Poprawia jakości i efektywności usług społecznych w środowisku lokalnym
- Zagospodarowanie terenów przemysłowych w celu nadania nowych funkcji, w tym na potrzeby tworzenia terenów turystycznych czy rekreacyjno-wypoczynkowych

Wzmacnianie sieciowania organizacji pozarządowychSRWW

Rozwój i promocja sektora organizacji pozarządowych

TPSTWW

Projekt strategiczny „Wsparcie zmiany społecznej w Wielkopolsce Wschodniej” (ROPS w Poznaniu)

Wzmacnianie aktywistów, liderów, aby umieli zakładać organizacje pozarządowe czy umieli zakładać takie organizacje, które będą mogły świadczyć usługi społeczne, a nie tylko społecznie i obywatelsko działać

Aby powstały nie tylko IOB, ale też te instytucje otoczenia organizacji pozarządowych (nie tylko Konin)

SRWW

Rozwój i promocja sektora organizacji pozarządowych

TPSTWW

- Programy rozwojowe, w tym szkolenia zwiększające aktywność i współpracę na rzecz rozwoju lokalnego czy subregionu, w tym w zakresie ST
- Tworzenie nowych przed. społecznych oraz miejsc pracy w już istniejących w obszarach mających na celu realizację Europejskiego Zielonego Ładu

Konieczność podkreślenia barier rozwojowych wymagających interwencji: negatywne trendy demograficzne, które przejawiają się spadkiem liczby ludności i przyrostu natural.

SRWW/KLUCZOWE WYZWANIA ROZWOJOWE
Procesy demograficzne

Kluczowe postulaty do samorządów lokalnych

- Dobra oferta edukacyjna, kształcenia zawodowego dla osób młodych
- Dostosowana oferta czasu wolnego do potrzeb osób młodych
- Zwiększanie zasobów lokali komunalnych/socjalnych dla osób doświadczających różnych kryzysów
- Tworzenie instytucji otoczenia organizacji pozarządowych (w każdym powiecie, nie tylko w Koninie)
- Zwiększanie dostępu do usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz poprawę dostępu do edukacji przedszkolnej
- Tworzenie wysokiej jakości usług społecznych, w tym rehabilitacyjnych, opiekuńczych czy wytchnieniowych

Dziękuję za uwagę
Michał Rejewski